

 index.hr

Šef Udruženja stranih ulagača: Plaća od 15.000 kuna nije velika, vani toliko zarađuju početnici

DANAS se u Zagrebu održava konferencija Investicije u Hrvatskoj: Potencijali i realnost, koju organizira Udruženje stranih ulagača, te smo tim povodom razgovarali s njegovim predsjednikom Mladenom Fogecom.

Hrvatska ima najtronijsje gospodarstvo među zemljama Europske unije, bili smo čak šest godina u recesiji, a kada se pogledaju povijesni podaci, realni BDP u odnosu na 1989. porastao je za manje od 7 posto. Sve to rezultiralo je relativno visokim stopama nezaposlenosti, što je potaknulo val iseljavanja te smo se na neki način našli u začaranom krugu propadanja.

"Svake godine upozoravam na isto jer se ništa ne mijenja"

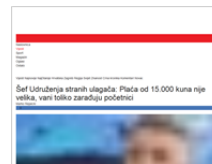
Udruženje stranih ulagača u Hrvatskoj već godinama kroz svoju Bijelu knjigu upozorava na probleme s kojima se ulagači susreću - od loše administracije preko pravosuđa do visokog poreznog opterećenja rada, no promjena nema. Uz to Fogec u razgovoru za Index ističe i mentalitet koji se teško mijenja, a zbog kojeg je zaustavljen niz projekata.

"Posljednjih pet-šest godina mi smo kao Udruženje stranih ulagača precizno artikulirali što treba promijeniti. U našim Bijelim knjigama uvijek pišemo isto - pravna nesigurnost, porezi, parafiskalni nameti... Nakon pet godina i niza konferencija i razgovora s raznim političkim akterima susreo sam se s jednim zanimljivim komentarom. Kažu mi: Kod vas sve uvijek isto piše. Pa naravno da uvijek pišemo isto jer se ništa nije promijenilo, i mi ćemo pisati isto dok god se nešto ne počne mijenjati. Veliki je problem i mentalitet. Mi se još uvijek nismo odmaknuli od onog razmišljanja od prije 30 i više godina u kojem nam stranac želi nešto uzeti, zaraditi, pa onda mi to ne damo, borimo se protiv svega. Taj mentalitet kada idete od sjevera prema jugu postaje sve rigidniji i ne postoji volja da se počnemo mijenjati."

"Brojni projekti zaustavljeni su zbog mentaliteta"

"Niz projekata je zaustavljen, činjenica je da postoje veliki otpori. Ima bezbroj primjera, od GOLF-a na Srđu, Peruče - ne smije se nigdje ništa. Mi smo u Hrvatskoj, a time i politika, previše ovisni i previše značaja dajemo raznim nevladinim organizacijama, sindikatima... Svaka njima čast, ali ne mogu oni odlučivati. Oni svoje zahtjeve moraju smisljeno argumentirati, kao što je to u razvijenom svijetu, oni se mogu umiješati u proces, ali ne mogu stopirati velike projekte. Stvorena je takva atmosfera da onaj tko ne želi da neki projekt uspije, angažira lokalnu zajednicu, razne udruge, pozove novine i dolazi do zakočenja svega. Tu veliku ulogu imaju i mediji. Mislim da i mediji daju preveliki značaj takvim udruinama i svim mogućim antiprotivnim skupinama... Protiv svega smo", kaže Fogec.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Što se tiče pravnog okvira poslovanja, Fogec kaže da je on u osnovi dobar. Zakoni su dobri, ali zakazujemo na njihovom provođenju. Također, ističe da nerijetko problemi za investicijske projekte nastaju zbog političke borbe između lokalne i nacionalne razine.

"Činjenica je da Hrvatska ima dobre zakone, no problem je sljedeći - vlada, i ova i prijašnja bile su za investicije, i donijele su zakonske okvire, međutim to je sve na deklarativnoj razini. Ako donesete zakon, a ne donesete podzakonske akte, kako definiraju da se taj zakon provodi, niste napravili ništa. Najveći problem nastaje kada imate podršku za projekt na nacionalnoj razini, ali onda morate doći u lokalnu zajednicu i ako je tamo na vlasti suprotna politička opcija od one državne nastaju problemi. Kada bi svi shvatili da su investicije u interesu države i prestali biti predmet političke borbe bilo bi puno bolje", kaže Fogec.

"Plaća od 15 tisuća kuna nije velika, to je vani početnička plaća"

Fogec kaže da si je Hrvatska stvorila imidž turističke destinacije te je nitko ne doživljava kao mjesto za biznis.

"Nedavno je u Ministarstvu gospodarstva bila delegacija japanskih firmi i bio sam vrlo žalostan tada jer od tih 20 firmi koje su došle niti jedna nema sjedište u Hrvatskoj. Neke imaju u Mađarskoj, neke u Srbiji, a nijedna u Hrvatskoj. U principu Hrvatska nema tu atraktivnost na prvu loptu, na prvi kontakt, za strane ulagače. Mi smo si stvorili jedan imidž male zemlje za veliki odmor, prekrasne zemlje, svjetske turističke destinacije i to je percepcija stranih ulagača. Trenutno na turizmu baziramo 20 posto GDP-a, a to je zbog njegove volatilnosti vrlo opasno. Zemlje u okruženju su jako snizile poreze. Konkretno, porez na dobit u Hrvatskoj u odnosu na prosjek EU-a nije velik, ali ako hoćeš nekoga privući moraš postati atraktivniji. Psihološki bi jako dobro zvučalo da je Hrvatska prepolovila porez na dobit. Mi također zaboravljamo cijenu rada, bruto 1, bruto 2. Imamo krivo uvjerenje da je dobra plaća od dvije tisuće eura, 15 tisuća kuna. To je vani plaća za početnika. Ako nekome ponudite plaću od 20 tisuća kuna neto, ukupan trošak u Hrvatskoj je 45 tisuća kuna", kaže Fogec.